

Hroby se otevřely

Rožnov, Střítež: 8.4.2018

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: 2 K 12, 1 – 6

Text: Mt 27, 51 – 53 *A hle, chrámová opona se roztrhla v půli odshora až dolů, země se zatřásla, skály pukaly, hroby se otevřely a mnohá těla zesnulých svatých byla vzkříšena; vyšli z hrobů a po jeho vzkříšení vstoupili do svatého města a mnohým se zjevili.*

Když jsme na Zelený čtvrtek četli Matoušovy pašije, nezarazilo vás, co se to tu píše? Alespoň mě to přijde velmi podivné. Popis ukřížování Ježíše vnímáme velmi realisticky téměř jako historický dokumentární film. A ve chvíli, kdy Ježíš skoná, najednou se tam začnou dít neuvěřitelné věci! Začnou pukat skály, otvírají se hroby a motají se tam nějakí vzkříšení svatí. Co to je? Ježíš umřel a najednou mnohá těla zesnulých svatých byla vzkříšena. Velikonoce přece zvěstují ukřížování a vzkříšení Krista! O nějakých svatých, kteří přitom vylézají z hrobů a motají se po svatém městě, o tom se pokud já vím, o velikonocích moc nemluví! Co si o tom, bratři a sestry, myslíte vy? Jaká je vaše představa o těchto událostech? Věříte tomu, že se to tak stalo?

Pokusme se to podivné Matoušovo sdělení rozklíčovat. Začneme u zvláštního anachronismu. Matouš popisuje události Velkého pátku, mluví o Ježíšově smrti a z ničeho nic učiní skok, předběhne vyprávění a řekne: ...po jeho vzkříšení vstoupili do svatého města. Tedy popisuje Velký pátek a zároveň zmiňuje povelikonoční dění. Popravdě řečeno, vlastně celý Matoušův popis je povelikonoční. Všechna evangelia jsou povelikonoční. Jsou přece psána až několik let po těchto událostech. Celý Nový zákon se dívá na Ježíšovu oběť z povelikonočního pohledu, z pohledu prvotní církve, která už všechny ty události nějak interpretuje, hodnotí a teologicky vykládá. Proto i zde už v tuto chvíli si Matouš dovoluje zmínit, jaké důsledky bude mít Ježíšova smrt a vzkříšení.

Další klíčové sdělení je stojí hned na začátku 51. verše. Klíčové proto, že je klíčem k pochopení všeho následujícího. Čteme: „A hle, chrámová opona se roztrhla v půli odshora až dolů“. Chrámová opona visela v jeruzalémském chrámu a bránila pohledu do nejsvětější svatyně svatých, kde symbolicky přebýval Hospodin. Jestliže Matouš píše, že se roztrhla, znamená to, že se lidem naskytl pohled tam, kam běžný smrtelník dosud nikdy nemohl nahlédnout. Totiž do zákulisí, do toho Božího světa, do světa duchovního. A co že se děje v tom duchovním světě, který je běžnému lidskému zraku nepřístupný? Matouš píše, že Ježíšova smrt znamenala v duchovním světě revoluci, doslova zemětřesení. Skalní hroby se otevřely a svatí mohou vyjít ven. Přemýšleli jsme nad tím při kázání na neděli vzkříšení Páně: Kristovo vzkříšení je i naším vzkříšením. Mluví se sice o otevřeném hrobu Kristově, ale zároveň to znamená, že se otevřely i hroby nás všech. Vždyť to také zpíváme: „Ó živý Pane Ježíši, i my ti děkujem, že mocí tvou smí hrob nás všech mít kámen odvalen!“

Jestliže tedy čteme, že zesnulí svatí vyšli z hrobů po Kristově vzkříšení a vstoupili do svatého města a mnohým se zjevili, je to jen logický důsledek skutečnosti, že se učedníkům zjevoval vzkříšený Kristus. Jestliže se zjevoval Kristus, proč ne ti, pro které bylo Kristovo vzkříšení i jejich vlastním vzkříšením. Jestliže byl Kristus vzkříšen, pak jsou spolu s ním vzkříšeni i všichni ostatní věřící. A Matouš píše, že mnohým po Ježíšově vzkříšení to došlo, mnohým to bylo zjeveno, mnohým se dostalo zjevení, že Kristova smrt a vzkříšení má dopad i na všechny zesnulé věřící, tedy jak bible říká, na svaté.

Sám Matouš vysvětluje, proč se z toho tenkrát nestala celosvětová senzace – protože šlo o zjevování a nikoliv, že by Jeruzalém zaplavily nějaké chodící zombie. Vždyť co je zjevení? Např. Zjevení Janovo: to není historický děj, ale vize. Vidění budoucích věcí. Stejně tak skutečnost vzkříšení je záležitost zjevení, tedy řečeno slovy evangelisty Matouše, je to pohled za oponu. Matouš v závěru svého evangelia dokonce přiznává, že učedníci, přestože spatřili Ježíše, tak někteří pochybovali. Vidět ještě neznamená věřit. Jen naivní ateisté si myslí, že když jim něco ukážete na vlastní oči, tak přestanou pochybovat. Bez víry můžete vidět, co chcete, a stejně vám to k ničemu není. Nakonec i apoštol Pavel píše o jednom takovém zvláštním zjevení: Zmiňuje se o člověku, který byl, jak píše: „přenesen až do třetího nebe; zda to bylo v těle či mimo tělo, nevím - Bůh to ví.“ Šlo o tak intenzivní prožitek, že si apoštol ani není jistý, jestli se to nestalo dokonce fyzicky nebo prostě jen v duchu. V každém případě nebe o trojím poschodí byla starověká kosmologická představa, takže to vypadá, že dotyčný byl přenesen do tehdejších představ o světě.

Když se podíváme do Starého zákona, tak i tam už máme náznak budoucích věcí. Když Izraelci pohřbívali jakéhosi neznámého člověka, blížila se k nim horda Moábců. A tak v panice hodili mrtvého do hrobu proroka Eliši. A čteme, že jakmile muž přišel do styku s Elišovými kostmi, ožil a postavil se na nohy. Jestliže Elišův hrob přinesl život neznámému nebožtíkovi, oč spíše Ježíšův otevřený hrob přináší život všem, kdo přijdou do styku s vírou v Kristovo vzkříšení.

Jsme si vědomi, že se nyní v myšlenkách pohybujeme „za oponou“. Otevření hrobů jako důsledek Ježíšovy oběti na kříži je duchovní skutečnost, kterou ne každý nahlédne. Rozhodně to však neznamená, že by šlo o nějakou virtuální realitu nebo o méně realistický děj, než kdyby byl fyzikálně patrný a diagnostikovatelný. Jestliže opravdu věříme v moc smrti a vzkříšení Ježíše Krista pro nás, jak to vyznáváme v liturgii večere Páně, pak prostě vezměme jako fakt, co se Kristovou smrtí a vzkříšením stalo: A ejhle, chrámová opona se roztrhla v půli odshora až dolů, země se zatřásla, skály pukaly, hroby se otevřely a mnohá těla zesnulých svatých byla vzkříšena. Buďme prostě i my jako ten setník nebo ti, kdo s ním střežili Ježíše. Když viděli zemětřesení a všechno, co se dalo, řekli: "On byl opravdu Boží Syn!" Amen.

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, pootevři i nám oponu, abychom nahlédli, že tvá smrt a vzkříšení přináší život všem svatý věřícím, mezi něž se počítáme i my, když společně vyznáváme svou víru ve vzkříšení. Amen.*

Přímluvná modlitba: *Pane Ježíši Kriste, slyš přímluvy své církve. Ty, který vládneš na nebi, vládni i zde mezi námi. Dej své církvi mluvit s odvahou o tvém vítězství. Dej, ať naše není přemožena světem víra, ale přemáhá svět. Prosíme, aby tvá církev působila ve svém okolí radost, potěšení a naději. Abychom svědčili o Tvé lásce a dobrotě svou vlastní srdečností a otevřeností. Abychom pomáhali hledajícím lidem kolem nás odkrývat tajemství zbožnosti, rozumět tvému slovu, abychom dovedli odstraňovat předsudky druhých i své vlastní, abychom žili nakažlivou radostí a překypovali pokojem a vděčností. Tak se bude na nás zračit tvůj život, který byl zjeven v těle, je hlásán národům, došel víry ve světě a byl přijat do slávy. Dej, ať i z našich životů Ti vzejde čest i sláva až na věky. Amen.*